

Megjelenik minden vasárnap és csütörtöken.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illeti közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartások, stb. intézendők.

Nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közölhetők.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábas garmond-sorért vagy annak terfogatáért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számíttatnak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyeg-díj fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

A kir. táblák decentralizációja.

A nagy kérdést, a mihez oly sok igazságügyi és magánérdek fűződik, a melyet a helyes igazságügyi politika elodázhatatlan következményei tüzték napirendre, az igazságügy-miniszter által bemutatott törvényjavaslat 29 §-ban tárgyalja.

A javaslat a szóbeli polgári és bünvádi perjog számára akar keretül szolgálni s az indokolásban azt a főfontosságú kijelentést teszi, hogy a királyi táblákat az ország lakosai számára azért kell hozzáférhetővé tenni, mivel alkotandó polgári és bünvádi perrendtartásunk az érdembeni felelősséget fenn fogja tartani.

A „Székelyföld“ tárczája.

A szédelő.

Utazási élmény két világrészben.

— Németből. —

III Chinában.

(Folytatás.)

Több év mult el. Az Egyesült államok „The wind“ nevű gőzösén Peckinet látogattam meg. A hajó visszafelé készült, de én szerettem volna az ország belsejébe is egy kissé behatolni és miután irataim voltak, melyek folytán könnyen chinainak tarthatnak, maradásra szántam magamat. A holmimat Tien-Thiubben hagytam, fogadtam csolnakot és azon Keng-Thingig mentem, innen lóbaton egy nap alatt elérhetni a kínai falat. Evezősemet kifizettem és szállásra tértem. A szállás előtt több lovat láttam. Beléptemkor egy nagy kínai fűtő parkányán két ember ült és theázott. Az egyik mongol ruhát viselt, a másik pedig lámának volt öltözve. Köszöntém őket, barátságosan fogadták.

— Te idegen vagy, — mondá a láma — ülj le ide és igyál velünk theát.
— Köszönöm igitatok inkább az enyéből.
— Hol van?
— Hol a gazda, hogy elkészítse?
— Láttá, hogy jössz és felesége után ment, hogy neked ételt készítsen. Új le és igyál, aztán mi is iszunk a tiedből.

A javaslatnak két alapvető gondolata az alsóbb bíróságok működésének ellenőrzése és az ítélőbírák képzése.

Az előbbire nézve köztudomású, hogy a királyi ítélőtáblák ma az első folyamodású bíróságok fölött semmi ellenőrzést vagy felügyeletet sem gyakorolnak. Ma a két ítélő forum között semmi szervi összefüggés sincs. Hogy mennyit dolgozik az alsóbb bíróság, a fölött az igazságügy-miniszter gyakorol főfelügyeletet az évenként felterjesztetni szokott ügyforgalmi kimutatások alapján, melyekből azonban csakis az elintéztett ügyek száma, de sem azok minőségét, sem az elintézés mikéntjét kivenni nem lehet, mert ez nem főfelügyelet, hanem csakis közvetlen felügyelet és ellenőrzés által kísérhető figyelemmel. A jogkereső közönséget pedig nem az érdekli, hogy hány számot intézett el a bíró, hanem az, hogy mikor és miként intézte el azt. A királyi ítélőtáblák a területükön működő egy néhány bíróság személyzetét ismerni fogják nemcsak működésük után, hanem személyesen is, tehát a felügyelet sokkal közvetlenebb s így hatékonyabb lesz; sőt a másodfokú bíró eljárását egy a jelenleg hatályban levő, mint a kilitásba helyezett perjog szerint és hivatásánál fogva revideálni, felülvizsgálni fogja: a felügyelet úgy igazságszolgáltatási, mint adminisztratív tekintetben egy kézben összpontosul s ennél fogva a kitértelt celt a legnagyobb valószínűség szerint el is érendi.

A másik alapvető ujtása a javaslatnak a tanácsjegyzői intézmény.

Az ítélőtáblákhoz albirák fognak beosztatni mint tanácsjegyzők. Oly ifjabb erők tehát, a melyek nemcsak a szükséges elméleti képzettséggel, de már némi gyakorlati

jártassággal is bírnak s így megvan náluk a feltétel arra, hogy a királyi ítélőtáblák magasabb és tisztább légkörében jeles bírakká képződjenek s megállapodott jogi nézetekkel térjenek vissza az első forumhoz.

Hogy a javaslat minden ítélőtábla mellé királyi főügyészséget állít fel, az természetes folyamánya a contemplált közvetlen szóbeli peres eljárásnak s hogy a főügyészi állások egyelőre, a szóbeliségen alapuló perrendtartás behozataláig nem fognak mind betölteni.

A főügyészségek az ítélőtáblákkal szervi összefüggésben fognak állani; az összekötő kapesot a számvevőség képezendő, mely szintén új intézmény lesz és tulajdonképpen hivatása abból fog állani, hogy a kezelés és számadás átvételével a főügyészségeket tulajdonképeni hivatásuknak, az igazságszolgáltatásnak adja át.

Ezek a törvényjavaslat nevezetesebb ujtásai és intézkedései, mely ha törvényerőre emelkedik, egy egészen új aerának fogja kiindulási pontját, kezdetét képezni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház április 21-iki ülésének változatos tárgysorozatát a szokott időn belül intézte el. Két törvényjavaslatnak harmadszori felvételében történt elfogadása után a katonai behívásra vonatkozó javaslat került tárgyalásra, melyet Matiuska előadó beszéde nyitott meg. A katonai büntető-törvény és eljárás iránt Tóth Ernőnek Szilágyi és Fejérvári miniszterek adták meg a felvilágosítást, mire a javaslat nagy többséggel, részletes tárgyalás alapjául elfogadtattott.

A részletes tárgyalás során Szilágyi miniszter több rendbeli módosítást terjesztett be, melyek

a kínai falhoz értünk. De az, ezen a helyen csupán rom. Nemsokára egy nagy csordára akadunk, melyet épen éjjeli helyére tereltek. A pásztor felszólított, hogy töltsük nála az éjszakát. Örömmel fogadtuk ajánlatát. A pásztor nagyon megörvendett, midőn meghallotta, hogy Bokte-Olba akarunk menni és a „nagy szentet“ is meglátogatni, mert ő épen annak tanítványa és az ő részére gyűjtőget mindenütt. Ezt a nagy csordát is ő gyűjtötte össze; most pénzzé teszi és átadja a „nagy szentnek.“ Ez különben már az ötödik nyáj, a melyet gyűjtött, többi tanítványai is gyűjtőgetnek.

A nyáj különös képet nyújtott. Minden állat szarvaira, homlokára és farkára gyermekjátékainkhoz hasonló papírforgattyu volt erősítve, az ugynevezett imádkozó malom, mely mindig forgott és melyre rövid imádságok voltak írva.

A pásztor sokat beszélt a „nagy szentről“, elmondta, hogy egy meredek barlangban lakik, hogy 30 év óta nem jött ki, hogy a gyűjtés templomépítés céljából történik és mihelyt meglesz a kellő összeg, ki fog jönni. Elmondotta, hogy nemrég nyolcz oro (oros) jött és tanítványul szegődtek.

Másnap elbucszunk a pásztortól s folytattuk utunkat. Minél közelebb értünk a szent helyhez, annál élénkebb lett az élet. Végre odaértünk A „nagy szent“ barlangja már messziről látszott. Meredek sziklában volt az, előtte két kötél lógott le; az egyiket felkuszta az ájtatoskodók és átadták ajándékaikat, a másikon ismét lemásztak. A barlang előtt a lejtős földön nagy körök voltak

Közéjük ütem. Kínáltak theával, majd burnót, mit én azután viszonoztam. Ez a barátság elmulaszthatatlan jele.

— Honnan ismertetek meg, hogy én idegen vagyok? — Mongo'nak voltam öltözve s nem hittem, hogy oly hamar felismerjenek. A mongol puskámra és revolveremre mutatott:

— Tadzének (tatár) nincs ilyen fegyvere.

A láma helyeslőleg intett.

— Te erősen hasonlítasz Hükhez, ki nyugatról jött.

— Ki az a Hük?

— Egy nagy láma (pap), ki nekünk szép valást hirdetett. Beszélt az ég uráról, a fiáról, ki a földre jött, az anyjáról, egy szellemről.

Mindjárt tudtam, hogy egy francia hittérítőről van szó.

— Én ismerem Hüköt, — mondám.

— Igen? Ugy te is framba (francia) vagy!

— Nem, én germa vagyok, de az én országom az övé mellett van.

— Ugy hát ismered azt a szép vallást? Fogsze nekünk arról beszélni?

Engedtem és beszéltem nekik.

— Kin-Gauba akarok menni — mondám később — de az utat nem ismerem.

— Ugy hát velünk jössz, — mondá örömmel a láma — a mi lovainkon. Én Bokte-Olba megyek a „nagy szenthez“, kinek tanítványa vagyok, az Kin-Gau mellett van.

Ráállottam. Megszereztem hamar a nélkülözhetetlen tárgyakat és másnap megindultunk. Estére

ozolja a szöveget érthetőbbé és szabatosabbá tenni. A javaslat Szilági módosítványai szerint fogadtatott el.

A népiszkolai építési célokra felveendő 200,000 frt kölcsönről szóló javaslat, Ország elöadó és Csátár felszólalásai után változatlanul ment keresztül.

Az Udvarhely- és Háromszék-, Torda-Aranyos- és Kolozsmegyék területi átkebelezésekről szóló belügyminiszteri jelentések, Bezerédj Viktor előadó indokoló beszéde után tudomásul vették és a főrendiházzal közöltetni fognak.

Orczy Béla br. a király személye körüli miniszter, Meszlényi Lajosnak a Schossberger Zsigmond bárói rangra való emeltetése tárgyában tett interpellációjára feleli, hogy nevezett nagykereskedő a kereskedelmi téren szerzett érdemeiért kapott bárói rangot a főrendiházi tagság nélkül. Ezen legfelsőbb elhatározást a miniszter ellenjegyezte. A ház a választ, Meszlényi rövid replikája után 82 szavazattal, 52 ellenében tudomásul vette.

Ezzel a napirend ki volt ugyan merítve, de jöttek még miniszteri előterjesztések.

Gróf Csáky miniszter betérjeszti a középiskolai törvény módosításáról szóló (görög-nyelvi) törvényjavaslatot, melynek betérjesztése valóságos sensatiót, tartós és zajos helyesléseket keltett a házban.

Még Baross miniszter terjesztett elő aztán öt rendbeli jelentést, négyet helyi érdekű vasutakra és egyet köfőjtő telepekre vonatkozólag.

A képviselőház április 23-iki ülésén elnök bejelentette, hogy Török Zoltán képviselői állásáról lemondott, minek következtében az új választás iránt az elnökség megteszi a szükséges lépéseket. A ház ezután harmadszori felolvasásban is elfogadta a tegnap letárgyalt két törvényjavaslatot.

Végül Baross miniszter adta meg, a ház gyakori helyeslései közt a választ Kaas interpellációjára, a Budapesten kézbesítendő postautalványok iránt — kiemelve az új kézbesítési rendszer előnyeit és helyes voltát. A ház a választ tudomásul vette.

SZEMLE.

Bismarck herceg ellenzéki szereplése komolyan veti előre árnyékát. Az immár Bismarck hivatalos lapjának tekinthető Hamburger Nachrichten, mely előbb, mintegy tapogatózva, csak annyit mondott, hogy a német nemzet elvárja Bismarcktól, hogy adandó alkalommal nyilvánítani fogja véleményét a fennforgó kérdésekről, most már egész határozottsággal be is jelenti, hogy Bismarck legközelebb a porosz országgyűlés urakházában, utóbb pedig a birodalomgyűlésen nyilvánítani fogja né-

zeteit. „Mi abban a nézetben vagyunk, — írja a Hamb. Nachricht. — hogy Bismarck hercegnek esze ágában sincs, hogy nézetét elhallgassa, mi helyt szükségességnek és hasznosnak látja, hogy nyilvánítsa. Ehhez a legközelebbi alkalom a porosz urakházában fog kinálkozni, utóbb pedig a birodalomgyűlésen, mert a herceg kellő idő alatt bizonyosan mandatumot fog vállalni. A mi pedig a hercegnek a sajtóval való összeköttetését illeti, csak magától érthető, hogy az teljesen megszakítva nem lehet. Olyan államférfiutól, ki 30 éven át a legkiválóbb állást foglalta el a közéletben, a melyen oly irányadóan uralkodott, mint senki más, nem lehet feltenni, hogy hivatalaival együtt politikai erjét, hazaszeretét és abbéli szükségletét is elvesztette, hogy a közvéleménnyel összeköttetésben maradjon és a maga meggyőződése szerint befolyásolja. A ki Bismarck hercegről azt hiszi, hogy öreg és megtörve, jövőre csak passzív nézője marad a világsszínpadán folyó eseményeknek, az minden tekintetben nagyon csalódik. Ehhez nem is lenne joga szemben nemzetével, mely elvárhatja tőle, hogy minden fontosabb kérdésben meghallgassa az ő véleményét. Ha erre az urakháza, meg a birodalomgyűlés nem nyújtana elegendő alkalmat, a sajtó természetes kiegészítő eszköz lehet. Azonkívül a sajtóval való összeköttetést, a hercegnek csak olyan emberek vehetik szemére, kik abban a nézetben vannak, hogy Bismarck herceget a sajtó továbbra is támadhatja ugyan, de ő nem védelmezheti magát a sajtó útján.”

Vilmos császár, mint Bremerhavenből írják, a Fulda nevű hajón tartott ebédén kiemelte, bizának benne, hogy a béke őre lesz. Ha szavait a sajtóban félre magyarázzák is, ne feledjék soha a régi császári mondást, hogy a császári szót csúrnicsavarni nem szabad. Az ő törekvése a béke fenntartására irányul, mert a kereskedelem és forgalom csak a béke oltalma alatt virulhat.

Jelentés

a kézdívársárhelyi önk. tűzoltó-egyesület zeneosztályának 2¹/₄ éves multjáról az 1890. április 8-án tartott egyesületi közgyűlésben.*

Nagyon tisztelt Közgyűlés!

Az emberi természetnek egyik igen jó tulajdonsága az, hogy ha valamely munkát végez, legyen az anyagi vagy szellemi, azt ismételtlen megvizsgálja, bírálja, a javítani valót javítja, szóval művét s így önmagát is fokozatosan műveli. Ezen üdvös emberi természetet pedig annál jobban ott nyilvánul, a hol minél jobban fokozódik ily módon a művelődés s a hol minél tökéletesebb az a cél,

* Térhiány miatt késétt.

Szerk.

ásva. Azokban mozogtak a zárandokok, minduntalan a földrevetve magukat. Így végezték ájtatosságukat. Több ezer zárandok volt itt. Valamivel távolabb áru- és theasátrak voltak.

Egy theasátorba léptünk. Itt különös hangok üték meg fülemet. Két ember oroszul beszélt egymással.

— Beszélj lengyelül, — mondá az egyik — akad egy-egy khinai vagy mongol, ki keveset oroszul is ért.

— Nem tart már sokáig! Bizony sokat is állottunk ki. Ha aztán szerencsésen elérünk King-Treube, onnan könnyen átjuthatunk Ausztráliába vagy Amerikába.

— De hol tanult meg angolul?

— A mint a felügyelő gyermekeit oktatta, egy angol grammatikára akadt, abból tanult. De tudod-e, hogy az öreg ott fent éppen tegnap kapta nyolcz nyájának az értékét. Az első sötét éjszakán elvégeztük!

Az ájtatoskodókhoz közeledtem. A mint őket nézegettem, feltűnt nekem egy ember, ki a hátára kötött imakönyvek sulya alatt csak úgy görnyedt. Mint a többi ájtatoskodó ő is minduntalan földrevetve magát. A mint egy ilyen alkalommal fel akart kelní — én oldalvást állottam — reám tekintett. Színe hirtelen elváltozott az ijedségtől, megismert én is őt; nem volt más, mint az ülnök uram.

Tisztában voltam a helyzettel és az ő tervükkel. Mit tegyek? Felfedezzem-e a titkot? de kinek?

Feltettem tehát magamban, megvárom a dolog fejlődését.

De a lámának, kivél idáig jöttem, mégis csak elmondhatom.

— Láttam az orokat.

— Hol?

— Kettőt a sátorban, egyet pedig itt. Nem hisznek a „nagy szentben,”

— Honnan tudod?

— Hallottam őket beszélni. Meg akarják ölni a „nagy szentet” és azután kirabolni.

— Ezt jelenteni kell gyorsan a lámának, — mondá ijedten és elfutott a nem messze álló mandarinhoz.

A mandarin nyugodtan hallgatá végig, azután odaintett.

— Te oro vagy! — mondá.

— Nem.

— Kövessetek! Két katonát is hívott, azután bekisért egy sátorba.

— Te oro vagy, te pedig láma ruhába öltözött család. Éppen most mondták nekem, hogy a bányából szöktetek meg. Itt maradtok, míg visszatértek, a katonák majd vigyáznak rátok. Ha megmozdultok, halálfiat vagytok.

Elment. Atláttam az egész tervet. Sokáig vártunk; már beesteledett, az ájtatoskodók visszavonultak. A mandarin még nem jött.

— Mikor jön a mandarin?

— Ki tudja!

mely felé a munkálkodás irányul. Valahányszor a munkás végzett munkarészletére visszapillant, mindannyiszor egy-egy lépcsővel halad azon cél elérésére, melyre munkássága irányult. Minden következő lépcső nagysága, minősége attól függ, hogy a már elért fokon mikép ismeri fel a munkás a hiányokat, milyen fürkésző, fejlett testi, lelki szemmel látja meg a javítani valókat és milyen erélyvel folytatja munkáját. Egyesületi haladásunak egy bizonyos lépcső fokáról való ilyen visszapillantásnak, szemlélődésnek tekinthetjük ezen közgyűlést, melyben bemutatjuk zene-osztályunk multjának is eredményét, kifürkészszük a hiányokat, melyekből kitűntünk kell a következő lépcső-fokra való haladáshoz a legszükségesebb tenni valókat.

Zenekarunk 2¹/₄ éves multjának vázát, körvonalaikat a következő adatok nyújtják.

1887. december 12-től, a megalakulási naptól maig volt a zenekarnak 50 önként ajánlkozó s egyszersmind több-kevesebb ideig tanuló tagja, kik közül 15 már a tanulás kezdetén kilépett, 3 rendes tag eltávozott s ma van 27 rendes és 5 tanuló tag.

Zenekarunk vagyonát képezik: hangszerek, hangjegyek, vegyes eszközök és készpénz. A hangszerek közül kezdetben volt 15 drb, azután Csikmegye egyik községéből lett véve 13 drb már használt hangszer, a gyárból lett hozatva 3 drb és helyben vásároltatott 2 drb. Jelenleg van tehát 33 drb hangszer, u. m. 2 Es fuvola, 2 Es, 1 D és 3 B klarinet, 4 szárnykürt, 2 piston, 7 trombita, 4 tenorkürt, 2 vadáskürt, 4 basszus, 1 nagy dob szekérrel és 1 pár tásantó (réztányér). Ezekon kívül 1 korbács, 1 triangulum és az illető hangszerekhez a szükséges segéd-ívek és szíjazatok. A hangszerek egyen kívül bár használható állapotban vannak, de mindeniken van több-kevesebb olyan javítani való, melyet csak szakember javíthatna ki, a milyen — sajnos — itt nálunk nincs. Hangjegyekből minden hangszerhez írott iskolán és induló-könyvön kívül van 7 drb nyomtatott iskola különböző hangszerekhez. A másnemű írott és nyomtatott zeneművek száma mintegy 90. Vegyes eszközökből van 6 szobai s 1 udvari lámpa, 12 hangjegy-tartó, 1 hordozható hangjegy-szekrény, 1 vezénylői jelző bot s 1 váll-szalag, 1 pénz-tár s 1 leltározó jegyzőkönyv.

Zenekarunk pénzvagyonát az egyesületi pénztártól elkülönítve kezelik, melynek állapotáról egyesületi pénztárnokunk fog jelentést tenni. A pénztár bevételi forrásai voltak: a zenekari tagok tagsági díjai, 9 temetési s 1 ezéh-láda kíséresi zenélés díj, 2 ajándék és a műkedvelők egyesületének szívesességéből két színi előadás jövedelme. A kiadás főbbjeit képezték: hangszerek, jegyek, zeneművek, vegyes eszközök, petroleum vásárlása és hangszerek javíttatása. A pénz a pénztárkönyv s a hangszereket, zeneműveket és vegyes eszközöket a leltározó jegyzőkönyv őrzik ellen megfelelő iratokkal, melyeknek részletes felülvizsgálását az egyesületi parancsnokság és közgyűlés eszközözi.

A zenekar által tanult zene-darabok száma: 9 induló, melyből 2 már nincs használat alatt, 3 gyász-induló és 11 másnemű zenedarab. A zene-tanulás szabályszerű ideje hetenkint kedd és péntek.

Éppen fenyegetődni akartam, midőn kint hirtelen nagy lármá támadt. A katonák kinéztek. Mi is kimentünk. A láma a szent hegyről jött. A láma odafutott, én pedig az oroszok sátrába rohantam. Sötét volt; a földön egy ember feküdt hortyogva. A szag is elárulta, hogy opium-ittas. A mandarin volt.

Most én is a hegy felé mentem. Nem jutottam odáig, de hallottam, hogy a „nagy szent” kilökött egy embert a langbóól, ki őt meg akarta rabolni. Mások is voltak a kötelen, de azok elmenekültek. Az esés oly roppant magasságból, feltétlen halálos volt. Némelyek tudták, hogy oro volt.

Néhány percz mulva már hír érkezett: elloptak hét lovat, melyeken a hét orosz megugrott. A mongolnak nincs nagyobb öröme, mint a lóköltőt üldözni. A tömeg tehát hamar feloszlott és üldözöbe vették a tolvajokat.

Most odamentem a leesett emberhez, a fáklyavilágánál felismerhettem: az ülnök volt.

— Van bosszuló igazság! — mondám magamban.

Másnap visszatértek egyenkint a lovasok, hozzá magukkal egy-egy lovat a lopottakból, de a tolvajokról egy szót sem szóltak. Nem tudhattam meg, hogy mi történt velük.

(Vége.)

—b.

tek este 7-től 9 óráig volt, de gyakran volt — főképp az első évben — több tanulási este is fölhasználva. Tanulási ünnepek voltak mindkét nyáron 6—8 hétig, a sátoros ünnepekkel megelőző héten, és egyes tagoknak némely országos vásár, üzleti teendők és betegségük idejében.

Az eddig jelzett adatok a 2 1/4 éves mult képének csak száraz vázát tüntetik fel. Lássuk most már ezen képnek elsőbbsen a kedves vonásait s csak azután kutassuk a hiányos részeit.

Igen jól esik a multról azon tudat, hogy a zenekar minden egyes tagja készséggel, önként és kellő szorgalommal munkált azon szép célra, melyre egyesültek. Jól esik a tudat, hogy városunk minden rendű és rangú polgára a legszívélyesebb erkölcsi s anyagi támogatásban részesítette a zenekart; a kedélyességgel járó gyengeségeikért nem ítélte szigorúan s nem lankasztá a jobb jövőben vetett reményeket; szívélyes adakozásokból 16 drb hangszert lehetett beszerezni; műkedvelő iparos-íjak tömörültek, hogy a csaknem üres zenei pénztár javára színi előadást rendezzenek s bár szigorúan kerülve lett a szokássá vált tolakodásig menő kéregetés, mégis oly szép összeget nyert a pénztár, melytől hasonló előadás ritkán eredményez; a tömeges pártolás oly nagy volt, hogy a színi előadás ismétlése szükségképp vált. Jól esik a multból bejegyezni azon szívélyes jöltevéket, kik ajándékkal, értékes munkával támogatták a zenekar ügyét. Azon jöltevék a következőket adományozták:

Welnreiter György ur 54 és Szigeti Károly ur 10 drb zeművet. Krenitzky Károly ur 6 frtot. Tóth László ur dobokra gyászposztót, melyet Bencze József ur készített el. Mátis József ur a dobszekérhez faanyagot és díjtalan munkát. Turóczy László ur könyvkötői munkákat. Csizsár Dávid ur 2 lámpát, 1 hangjegy-tartót, lámpaüvegeket, üvegezéseket, a dobszekérhez 3 sodronyt, Erdő Sándor urral a lámpákat a próba-teremben és szabadban elhelyezték. Erdő Sándor ur 2 lámpát, a dobszekeret, lámpát és jelző botot festette, saját hangszerével egyesületi célra működik. Székely Károly ur 1 lámpát, 1 hangjegy-tartót és 1 zeneművet. Nagy Gyula ur 1 dobhuzó-szíjat. Szathmári Géza ur 1 kézi szekrényt és 1 hangjegy-tartót. Czibalmos Gyula ur 3 hangjegy-tartót és a jelző botot. Bertalan Albert ur a vállszalagot készítette s a jelzőbotot felszínőrozta. Nagy Géza ur a szabad lámpához állványt és Benkő Géza urral 1 hangjegy-tartót. Továbbá még egy hangjegy-tartót adtak: Boda Gergely, Szabó György, Nagy Antal, Bokor András és Venczel Ferencz urak. A jöltevék sorából nem szabad feledni a zenekari összes tagoknak azon egyakaratu szívességét, hogy a zenélési keresetből őket jogosan megillető részükről egy bizonyos ideig a zenekari pénztár javára lemondtak. Kedves kötelességet teljesíttek, midőn minden egyes jöltevének ez alkalommal is egyesületünk részéről halás köszönetnyilvánítást indítványozok.

(Folytatása következik.)

Különfélek.

— **Személyi hir.** Hatolykai Potsa József ur, háromszékmegye főispánja a kézdijárási szolgabírói hivatal ügykezelését 4 napon át megvizsgálva, szombaton reggel székhelyére visszaautazott.

— **Időjárásunk.** A szeszélyes április ugyancsak pazarul szórja áldását, adván nekünk gyönyörű tavaszi napokat. A természetet a meleg napsugarak alatt rohamosan fejlődik s úgy szólva mindennap észlelhetjük azt a haladást, mit a tavasz a növényzetben előidézik. A fák lomb- és virág-koronát öltöttek, a mezők, rétek zöldelnek, a levegő virágillattal s madár-dallal van tele, szóval mindenfelé a szép tavasz vidám képe int felénk. Csak hogy a szép május el ne rontsa, a mit a szeszélyes április épített.

— **Mulatság.** A kézdívásárhelyi kereskedő-ifjúság május 4-én az Unió-kertben májálást rendez.

— **Hymen.** Györbör András cs. és kir. huszárorrmester a napokban váltott jegyet szentkatolnai özv. Györbör Lázárné urasszony leányával, Anna kisasszonnyal. Áldást kívánunk a közelebből megköendő frigyre.

— **A jég.** A mult szombati zápor helylyel-közzel nemcsak vizet ontott bőven, hanem jeget is. Különösen Háromszékmegye kézdi felsőjárásában esett sűrűen a borsó nagyságu jég. Annyira, hogy az ereszek alatt fehér vonalakban maradt meg néhány óráig a jégcszemekből képződött réteg. A Kászonpatak völgyében meg vasárnap hullott le tekintélyes mennyiségű jéggel elegyes eső. Megduzzasztotta a Kászonpatakat is annyira, hogy Kézdí-Szentlélek fölött egyik ominózus malomgát

miatt kicsapott a víz medréből s annyira elsodorta a szántókról a szép vetést, hogy ember legyen a ki felismerni képes, hogy hol a szántóföldcsékeje. Az utvonat a víz szintén több helyen megromgálta.

— **Menyőcsapás.** Miklós Albert dálnoki lakosnál mult vasárnap épen fejés idején, tehát konyatkor, nagy zivatar támadt. A villám lesújtott s épen egy ökröt talált, melyet a béres szarvánál fogott, mert nem nézhette a barom, hogy miért fejk a tehenet. A villám holtra snjtotta az ökröt, a béres legény pedig megszabadult egy kis kábulattal. A villámcsapástól meggyúlt az istálló s leégett csűröstől, fészereitől és igásoktól együtt úgy, hogy csak egy ökör és egy tehén menekült meg. Nevezetes, hogy az előbbi birtokost is a villám ütötte meg. A jelenlegi tulajdonosnak pedig egy vizifecske-döböl kilővelt vizsugar annyira megsértette a szeméit, hogy teljesen belevakult.

— **Kun Kocsárd gróf alapítványa** Az E. M. K. E. nagylelkű alapítója, Kun Kocsárd gróf, háromezer forintot ajánlott föl a szászvárosi ref. főgymnasium előjáróságának, hogy az általa régebben e célra ajándékozott telken kollegiumi kórház építtessék.

— **Munkás zavargás.** Bielitzen csütörtökön este 8 órákor a gyárakból hazatérő munkások a piacon gyülekeztek; midőn egyik beszélő akart s ebben a rendőrség megakadályozta, a 6000 személyre szaporodott néptömeg hurráh-kiáltásokkal Lipnik külvárosba vonult, hol a pálinkáméréseket pusztítani kezdte. E közben a lovasság és gyalogság megérkezett, mely erős ködobálással fogadtatott. Azon felszólításra, hogy oszlojanak szét, gunynyal feleltek, tovább dobálva a katonaságot, mely fegyverét használva, öt sortűzet adott a tömegre, mire a részeg tömeg visszavonult s az erdőbe, szabadba menekült. Tizenegy órákor éjjel összeszedhették a holtakat és sebesülteket. 4 halottat találtak, 7 sebesült még az éjjel meghalt, 7 nehezen, 30 könnyű sebesült volt. A katonaságból hárman megsebesültek. Ma újabb katonaság érkezett, daczára, hogy minden nyugodt.

— **A pápa a katonaságról.** A „New-York-Herald“ levezője egy érdekes pápai nyilatkozatot küldött be lapjának. A szent atya a katonaságról szolt s megindulással említette abbeli óhaját, hogy vajha elérhető lenne Európa katonái leszerelése. „A katonai élet — ugymond — megkeményíti az ifjúság szívét s egész lényét lealacsonyítja. A hadseregek nemcsak lelki tekintetben veszélyesek, de ezenkívül még teljesen ki is merítik vagyoniilag az állampolgárokat. Mig ez a rendszer lesz uralkodó, addig temérdek kéz vonatik el az igazi nemes munkától. A hadseregek elszegényítik a népeket s egymásra uszítják a nemzeteket. Ennek következménye a vad indulatok növekedése. A nagy hadseregek oly célt szolgálnak, a mely keresztényellenes.“

— **Nyilvános köztadás és köszönet.** A székely kiállítás előleges költségeinek részben való fedezésére f. évi április 12-én Nagy Lajosné született Szabó Amália urnő és dr. Szacsavay Gyula elnöklete, Welnreiter Györgyné, Dobay Lajosné és Benkő Mariska urnők háziasszonyága alatt rendezett közvacsorával összekötött estély alkalmával a következő felülfizetések folytak be: Bárány Szentkereszty Stephanie 5 frt, bárány Szentkereszty Iréne 2 frt, Molnár Józsiás, Császár Lukács 1—1 frt, Nagy Lajosné 20 frt, dr. Szacsavay Gyula 5 frt, Ponory Sándor törvényszéki elnök 2 frt, dr. Sinkovics Ignác 2 frt, id. Tóth Istvánné, ifj. Tóth Istvánné, Várnay Sándor, Beczúr Judit, K. Csizsár József 1—1 frt, Kovács Károly kereskedő, Papp Mina, Dobál Lajos, Krenitzky Károly, Piblinger Vince, Mágóri Anna, Landt József, Török Sándor, Dévid Antal, Benkő Lajos, Bokor Lajos, Kelemen Imre 50—50 kr, Nagy Károlyné 43 kr, Jancsó Móres, Nagy János, Tuzson Róza 40—40 kr, Politzer Rudolf, Nagy Bálint, Benkő Gyula 30—30 kr, Fejér János, Benkő Béa, Jancsó Elek 25—25 kr, Schnelka Adolf, Hoffmann Lukács, Y—X, özv. Papp Andrásné, Wertán Venczel, Kovács Bálint 20—20 kr. Midőn e dicséretre nem szoruló áldozatkés: égükért legforróbb köszönetünket nyilvánítjuk, egyszersmind szívesen kérjük, hogy a rendezendő nagyobb szabású székely kiállítás eszméjét anyagi és szellemi áldozatokkal honleányi és honfiai buzgósággal, elhagyatott városunk és vidékünk érdekében, diadalra juttatni kegyeskedjenek. Az estélyi jövedelme a következő: Bevétele: 1. Meghívók kézbesítése alkalmával felülfizetés 23 frt 98 kr. 2. Meghívók kézbesítése alkalmával jegyekből 7 frt. 3. Estélyen a pénztáros ál-

tal eladott jegyekből 40 frt. 4. Estélyen a pénztáros által bevett felülfizetésből 29 frt 50 kr. 5. Hölgyek árulása czukrászda, kredenczéből 65 frt 40 kr. Összesen 165 frt 88 kr. Kiadás: 1. Zeneszéknek 30 frt. 2. Nyomatvány számla 7 frt 50 kr. 3. Blatt Mihálynak vikszolásért 6 frt. 4. Pipere szoba és jelvények 1 frt 57 kr. Világítás számla 9 frt 50 kr. 6. Zöldág számla disztízshoz 2 frt. 7. Posta portók 1 frt 82 kr. 8. Kredenczbe borért 12 frt 60 kr. 9. Szivar és szivarpapír 1 frt 56 kr. 10. Borviz számla 2 frt 3 kr. 11. Gyufa, szeg és spárca 40 kr. 12. Edényért Jancsó Gyulának 1 frt 90 kr. Összesen 76 frt 88 kr. E szerint összes bevétel 165 frt 88 kr. Összes kiadás 76 frt 88 kr. Maradt tiszta jövedelem 89 frt. Az estély sikeréért sokat fáradozó elnökök és háziasszonyok, valamint a rendező-bizottság ügybuzgó tagjai úgy helyben, mint vidéken mindent megtettek arra, hogy ez estély a nemes célhoz méltó erkölcsi és anyagi sikert eredményezzen. A mint a felülfizetéseknel is látható, kiki szíve sugalata szerint anyagilag is meg hozta az áldozatot s a siker nem is maradt el, mert ez estély egyike volt a legkedélyesebb mulatságoknak, hol nemcsak mulatni, hanem élvezni is lehetett. A városi tanács a terem díjtalan átengedéseért, Fejér Antal kereskedő, árvaházi pénztáros ur a disztízsi kellékek díjtalan kikölcsönzéséért, és több segélyt nyújtó egyesek és testületek székért, edényekért, más kikölcsönzött tárgyakért fogadják a kiállítás létesítésén fáradozó bizottság legforróbb köszönetét. A nyújtott segély, a tapasztalt pártfogás erőt és kitartást kölcsönöz a bizottságnak arra, hogy a kitűzött szép célt városunk és vidékünk igényeihez mérten minél előbb megvalósítsa. K. Váshelyt, 1890. április 24-én. A kiállítás rendező-bizottság nevében: Br. Szentkereszty Stephanie, elnök. Ifj. Dobay János, titkár.

RÖVID HIREK.

A villám. Szelevényen (Jász-Nagykun-Szolnok-megye) nagy záporosó volt a minap, mennydörgéssel és villámlással kísérve. A villám a templomba két helyen is beütött, elhamvasztotta a lobogó- és koszorúfülkét s részben a főoltári képet is, az alatta levő edényeket pedig összetörte. — **Amerikai kivándorlókat** tartóztattak le Bécsben. Negyvennégyen voltak, felsőmagyarországi kivándorlók, a kiket Pozsonyba vittek s onnét április 23-án szállították őket haza. Összesen hatszáz forint volt náluk. — **Az Eiffel-torony vetélytársa.** Eiffel és Edison elhatározta, hogy a chicagói kiállításra közösen egy ötszáz méter magas tornyot épít. — **Gyermekgyilkos leány.** A zirci járásbírósg kértére elfogták a fővárosban Lambert Julia tizenhét éves cselédleányt, a kit az a gyanyu terhel, hogy ujszülött gyermekét megölte. A skatulyába zárt halottat egy kutya kaparta ki a zirci temetőben s a leány azt állítja, hogy már akkor is halott volt, a mikor megszületett. — **Petárdarobbanás Madridban.** A madridi sétátérén e hó 21-én este egy petárda robbant fel, mely egy arra sétálót megsebesített. Hogy ki dobta a petárdát, azt nem tudják. — **Leszakadt hid.** Springfieldben (Ohio állam) leszakadt egy hid, melyről 200 ember nézett egy baptista kereszteselést. Tizenöt ember a vízbe fult, mintegy száz sulyosan megsebesült. — **Tűz Losonccon.** Losonccon e hó 20-án éjjel tűz ütött ki a kaszinó-vendéglő egyik istállójában, mely egészen leégett. Hogy nagyobb kár nem történt az a szélsőnek köszönhető. — **Egy ezred ünnepe.** A napokban lesz huszonöt éve annak, hogy a temesvári háziözrednek, a 61-ik gyalog-ezrednek, a mostani orosz czár, akkor orosz trónörökös, lett a tulajdonosa. Az ezred az évforduló napját meg fogja ünnepelni. — **Zsemlye-forradalom** van kitörőben Bécs városában. Föl akarják emelni a két krajczáros zsemlye árát 2 1/2 krajczárra. A pékek gyűlése elhatározta, hogy a kellemetlen eseményre „kiméletesen kell előkészíteni“ a publikumot. — **300,000 forintot** hagyott jótékony czélokra egy Schey Antal nevű bécsi magánzó, ki a napokban halt meg. — **Bécs Mária Valériának.** Bécs városa a Mária Valéria főhercegnőnek adandó nászajándék költségeit egyhangulag megszavazta.

Irodalom.

A „Pesti Hirlap“, mely valamennyi magyar lapnál gazdagabb és változatosabb tartalommal, naponta 16 sűrűn nyomott oldalon, vasár- és ünnepnapokon pedig 20—24 oldalon jelenik meg, s az összes napilapok közül egyedül hog kéthetenként sorsolási tudósítót és külön zene-mellékletet, jutányos áránál fogva is (negyed évre 3 frt 50 kr, egy hóra 1 frt 20 kr) legjobban ajánlható mindenkinek. Mutatványszámokat egy levelező-lapon kifejezett óhajra bárkinek egész hétig küld ingyen és bérmentve a kiadóhivatal (Budapest, Légrady-testv. nádor-utca 7. sz.), hová az előfizetési pénzek is küldendők.

A „Képes Családi Lapok“ szépirodalmunknak e tizenkét éves harczoza minden újabb számával

élénk bizonyítékát adja annak, hogy nemcsak legjelesebb íróinkat tudja zászlója alá csoportosítani, hanem hivatásának magaslatán állva, a lelket művelve, az érzelmeket, az izlést nemesítve, akként szerkesztetik, hogy azt minden rang-, rend-, nem- és korosztálybeli olvasója örömmel veszi kezei közé s örömmel várja. Az előttünk fekvő legújabb 16-ik számának következő a változatos és érdekes tartalma: »Egy szép hyéna« (Eredeti regény folyt.) Tolnay Lajostól. »Egy levélre« (Költemény.) Inczédi Lászlótól. »A kefe« (Műveltség történeti csevegés.) Szendrőitől. »Képes könyv nélkül« (Andersen dán meséi, Volapük nyelvből fordítva.) Madarassy Páltól. »A sorsüldözött család« (Eredeti regény folyt.) Palotay Akostól. »Végrendelet« (Költői rajz.) Brankovics Györgytől. »Csak az öreg fáig« (Költemény.) Gáspár Mórtól. »A szárnyas koponya« (Elbeszélés folyt.) K. Beniczky Irmától. »A hét tükre« Mephistótól stb. Regény-mellékletén: Beniczky Bajza Lenkének »Az élet viharában« című eredeti regénye fejeztetik be, jövő számában már »A válóperék háza« című angol regény közlése kezdődik. Képei: Emin pasa arc képe. A szumátrai óriás virág. Szerető. Az anya stb mind igen szépek. A »Képes Családi Lapok«, melyet minden magyar családnak melegen ajánlhatunk a pártfogásába a »Hölgyek Lapja« című divat-mellékleteivel együtt, előfizetési ára egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, egy negyed évre 1 frt 50 kr, mely összeg a »Képes Családi Lapok« kiadó-hivatalába (Budapest, V., nagy-korona utca 20. sz.) küldendő.

Piaczi árak

Kézdí-Vásárhelytt, április 24-én.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint	6 frt 80 kr
„ (elegy)	„	— frt — kr
Rozs (tisztá)	„	4 frt 70 kr
Rozs (elegy)	hektóliterenkint	— frt — kr
Arpa (tisztá)	„	4 frt 40 kr
Arpa (elegy)	„	— frt — kr
Zab	„	3 frt — kr
Törökbuza	„	4 frt 20 kr
Kása (köles)	„	9 frt — kr
„ (árpa)	„	16 frt — kr
Borsó	„	6 frt — kr
Lenese	„	9 frt — kr
Fuszulyka	„	6 frt — kr
Pityóka (legszebb)	„	1 frt 20 kr
Marhahus	kilogr.-kint	— frt 32 kr
Disznóhus	„	— frt 40 kr
Juh-hus	„	— frt — kr
Szalonna	„	— frt 60 kr
Faggyu (nyers)	„	— frt 20 kr

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén
1890. április hó 16. án.

Magyar aranyjárdék 6 ⁰ / ₀	—
Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₀	103.10
Magy. papírjárdék 5 ⁰ / ₀	99.50
Magyar vasúti kölcsön	—
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	—
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	—
M. keleti vasúti államköt. III. „	113.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	—
Temes-bánati földteherm. kötvény	—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	105.50
Magyar szőlődezmá-váltásigikötvény	99
Magyar nyerevény-sorsjegykölcsön	—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	126.50
Osztrák járdék papírban	89.—
Osztrák járdék ezüstben	89.—
Osztrák járdék aranyban	110.—
1860. államsorsjegyek	138.50
Osztrák-magyar bank részvény	933.—
Magyar hitelbank részvény	338.50
Osztrák hitelintézet részvény	309.10
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.65
20 frankos arany	9.40
Német birodalmi márka	58.45
London (2 havi váltókért)	119.50
20 márka arany	11.74

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Ifj. Dobay János.

Hirdetések.

Árverési hirdetmény.

Özv. Baka Dánielné árvái tulajdonát képező, a piacz-sor felső részén Kovács Ferencz gyógyszerész és K. Csizsár József kereskedő közti beltelek, külön udvar, azon levő kert-helyiség, istálló, fátartó, három szoba, konyha pinczével és piaczra nyíló üzlet-helyiséggel ellátva, május 5-én délután 2 órakor, szabad kézből nyilvános árverésen elárvereztetik. Értekezhetni addig is a tulajdonosnénál.

3—3

Özv. Baka Dánielné.

A KI NEM TUDJA,

hogy a sok hirdetett gyógyszer közül melyik felel meg leginkább betegségeknek, az kérje azonnal levelező-lapon Richter kiadóintézetétől Lipcsében, a képekkel ellátott „A Betegbarát” című könyvecskét. A hozzá nyomtatott hálalratok bizonyítják, hogy a művecskében foglalt jó tanácsok követése által, nem csak ezren-meg-ezren elkerülték a haszontalan pénzkiadást, hanem még a vágva-vágyott gyógyulást is hamar megtalálták. A könyv ingyen küldetik meg.

Ruha-szövetek.

Peruvien és dosking a magas elerns részére, előírás szerinti szövetek és. és kir. hivatalnokok részére egyenruhákra, ugy szinten veteránok, tűzoltok, tornászok, urasági inasok részére. Posztók teke- és játékasztalokhoz, lodenek (vizáthatlanok) vadászöltönyökre, viaszas szövetek. Utazó-plaidék 4—12 frtig. Mindez olcsóbb, mint bárhol s a legjobb, tartós minőség.

Joh. Stikarofsky Brünben.

Legnagyobb posztó-raktár Ausztria-Magyarországban. Minták bérmentve küldetnek. A szabó-mester urak részére a legdusabb minta-könyvek állnak rendelkezésre. Utánvételes küldemények 10 frton felül porto-mentesek. Ily világforgalmu üzletek-nél önként érthetőleg sok a maradék, s miután ezekből lehetetlen mintákat küldeni, nem tetszés esetén az ily maradékokat vis-szaveszem, azokat becserelem, vagy a pénzt visszaadom. Maradékok megrendelésénél szükséges a színt, hosszúságot és az árt megjelölni.

Levelezések magyarul, németül, csehül, lengyelül, olaszul és francziául eszközöltenek.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy Kézdí-Vásárhelytt 6 év óta fennálló

CZUKRÁSZ ÜZLETEMET

a kantai uton levő, Szőcs Dániel-féle, u. n.

„R Á K”-hoz

czimzett helyiségbe tettem át.

Egyszersmind tudatom a n. é. közönséggel, hogy mint eddig, ezután is minden szakmámban vágó rendelményeket elfogadok és jutányos árban szolgállok. Ujdonságokkal az igényhez képest, a n. é. közönséget igyekezni fogok ki-elégíteni.

Tisztelettel

Pitrof Lajos.

2—3

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdí-Vásárhelytt.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a tavaszi és nyári idényre külföldi, brassói és sepsiszentgyörgyi

férfi ruha-szövetekből

dus raktárt tartok, valamint papi öltöny-szövetekből is.

A kelme minősége szerint egy rend férfi-ruha 9 frttól fölfelé.

Az általam készített munkák csinos és izléses kiállításáról kezeskedem.

Vidékre mintákat bérmentve küldök.

Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, maradtam

K - Vásárhelytt, 1890. április hóban.

teljes tisztelettel

CSUTAK LÁSZLÓ,

férfi-szabó.

3—4

I-só kerület, 11-ik udvar tér.

Szives megfigyelésül!

Ezerszer és ezerszer jónak bizonyult és orvosi tekintélyek, valamint számtalan magán személyek bizonyítványai által kitüntetett készítmények:

Dr. MILLER mohnövénynedve

meglepi hatással van köhögés, rekedtség, torokfájás, elnyálkásodás, keletkező gümőkör, egyáltalában a légzési szervek minden bántalmi ellen.

Tégelyben gyermekek és felnőttek számára.

Egy tégely ára 50 kr oszt. ért.

Dr. MILLER görcs elleni balzsama

számtalanszor fényesen igazolva gyomor-fájás és gyomorgörcs hányás, vérhas és puffadás ellen.

Használati utasítással együtt nagy üveg ára

1 frt 50 kr, fél üveg ára 80 kr o. é.

TYUKSZEM-BALZSAM,

hathatós szer tyukszem, szömölcs, fájós bőrvastagodás ellen.

Egy doboz használati utasítással együtt

48 kr o. é.

Kézdí-Vásárhelyen valódián kaphatók: Fejér

L. fiai urak divat-szövet és kézműaru-raktárában.

19—24